

A 324/2020. (VII. 1.) Korm. rendeletben foglaltak alapján

Javaslat a
„Győri jég sport”
települési/tájegységi/ágazati¹
értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Nagy Ákos, Győri ETO Hockey Club Sportegyesület

.....
Győr, 2024. augusztus 26.
(P. H.)

GYŐRI ETO HC SE.
1027 Győr, Hagymásos József u. 53.
Adószám: 14332126-2-00

¹ Kérjük, húzza alá a megfelelőt.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: **Nagy Ákos, Győri ETO Hockey Club Sportegyesület**

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: **Nagy Ákos**

Levelezési cím: [REDACTED]

Telefonszám: [REDACTED]

E-mail cím: [REDACTED]

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése:

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:²:

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ <u>kulturális örökség</u>	☒ <u>sport</u>
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

a szakterületi besorolás indokolása:

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

igen
amely nemzetiség:³

nem

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: **Győr Megyei Jogú Város közigazgatási területe**

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

☐ <u>települési</u>	☐ tájegységi	☐ ágazati

amely értéktár neve: **Győri Értéktár**

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

A Győri Jégsportok kialakulása több, mint 160 éves múltra nyúlik vissza. Az elmúlt években kiterjedt sport és helytörténeti kutatómunkát végeztünk, amely eredményeként

² Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

³ Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

kijelenthetjük, hogy a város első jeges sportokkal foglalkozó sportszervezete az első Győri Korcsolyázó Egylet 1865-ben már bekerült a városi szervezetek nyilvántartásába. Ez azért is sporttörténeti jelentőségű, mert a sporttörténeti szakirodalom a Budapesti Korcsolyázó Egyletet (alapítás dátuma:1869) tekinti az ország első hivatalos téli sportokkal foglalkozó szervezetének. A korcsolyázás, a jeges sportok azóta is, megszakítás nélkül jelen vannak a város életében. A győri jég sport, gyűjtőnéven értett testkulturális tevékenységek összessége, mint szabadidős és versenysport tevékenységek jellege indokolja a települési, sport szakterületi kategóriába történő besorolást.

7. Indokolás az értéktárba történő felvétel mellett:

Az országban egyedülálló módon, Győrben a téli, jeges sportok, több, mint 160 éves múltra tekintenek vissza. Győr a földrajzi fekvése révén a folyók találkozásának városa is, hiszen a város a Kisalföld keleti felén, a Mosoni-Duna, a Rába és Rábca torkolatánál fekszik, ezért méltán nevezik a „folyók városának” is. Ez a földrajzi adottság bizonyosan remek táptalaja volt annak, hogy már az első Győri Korcsolya Egylet magalakulása előtt, a téli időszakban sokan korcsolyázhassanak a befagyott helyi folyókon, ágakon, vagy éppen a befagyott belvív áztatta földterületeken. A kutatásom során a helyi lapokban a győri korcsolyázás első említését a Győri Közlöny 1862. február 16-án megjelent számában találhatjuk, miszerint a gőzhajó kikötő melletti réten már nagy számban korcsolyázott a város sportszerető közönsége. (1.sz. melléklet, 10.o.).

A jeges sportok győri gyökereit kutatva egy számos tekintetben sporttörténeti jelentőségű információt találhatunk Bana József, nyugalmazott győri levéltár igazgató, a város díszpolgára egyik tanulmányában. A győri egyesületek katasztere 1849 és 1967 között 14 egyletet tartalmaz, köztük a 19. lajstromozott egyletként, 1865-ös keletkezéssel, 451-fős taglétszámmal az első Győri Korcsolyázó Egyletet. Ez sport, és helytörténeti nézőpontból is, több tekintetben érdekes adat. Helytörténeti szempontból vizsgálva, ez alapján kijelenthetjük, hogy az 1827-ben, a helyi egyletek között másodikként nyilvántartott Győri Lövész Társulat (Schützen Mesellschaft) tekinthető a város első kifejezetten sporttal foglalkozó egyletének, amelyet a városi nyilvántartás alapján a Győri Korcsolyázó Egylet követ az 1865-ös keletkezésével. Ez alapján állíthatjuk, hogy Győrben a korcsolya egylet a második sporttal foglalkozó egylete volt a városnak. Ez az egylet egészen 1948-ig a helyi közélet, sportélet aktív szereplője, formálója volt. Olyan neves helyi személyiségek alapították, vezették, vagy voltak vezetőségi tagjai – a teljesség igénye nélkül – mint dr.Mersich József, Magvassy Mihály, Dr.Némethy Ernő, Miháلكovics Tivadar, Zechmeister Károly, gr.Bathány Lajos, gr.

Laszberger Rezső, Dr.Farkas Mátyás, Wennes Jenő, Fabinyi Gusztáv, vagy éppen Kautz Gyula és Dr. Erdély Ernő, de az egyesület támogatói között Jedlik Ányost, a korcsolyázói között Dr.Vörösmarty Bélát (Vörösmarty Mihály fia) is megtalálhatjuk, hogy csak a legnevesebb személyeket, közéleti személyiségeket említsük. Az első Győri Korcsolyázó Egyesület a fennállása alatt élénk résztvevője, formálója volt a győri sport és közéletnek, évről évre – évtizedeken keresztül – nagyszabású jégünnepélyeket, sporteseményeket szervezett a városban.

Az 1800-as évek végén, az 1900-as évek elején az ötvenéves Földváry Tibor a „jégkirály”, az egyetemes magyar sport első Európa-bajnoka is többször megfordult a győri jégpályákon. 1908-ig, az első Győri Korcsolyázó Egyesület mellett egy másik korcsolya szervezet, a Győrszigeti Korcsolyázó Egyesület is nagy népszerűségnek örvendett a városban. Az első Győri Korcsolyázó Egyesület 1908-ban az egyik alapító szervezete volt a Magyar Korcsolyázók Országos Szövetségének is. A korcsolyázás városi beágyazódását mutatja az a tény is, hogy már a XX. század elején számos győri tanintézmény – Állami Révai Reáliskola, Bencés Gimnázium, Állami Leánygimnázium, Állami Tanítóképezde, Felső Kereskedelmi Iskola, Orsolya Tanítóképző Intézet Községi Polgári Fiúiskola stb. – fennmaradt iskolai értesítőiben is megtaláljuk a korcsolyázást az iskolai sporttevékenység keretében szervezeten üzemeltetett sportként.

Az egyesületekben folyó – elsősorban szabadidős lakossági korcsolyázás mellett – 1909-ben a vidéki városok között elsőként Győrben jelent meg a jégkorong (bandy) sportág is. A II. világháborút követően a győri jégcsport történetében meghatározó szervezet volt a WP Vasas ETO, amely hokicsapata – amely egyetlen vidéki klubként- az országos jégkorongbajnokság résztvevője, majd később a vidék legjobb jégkorongcsapata is volt. A Vasas ETO korszaka (1949-1969) után nem volt ugyan jégcsporttal foglalkozó sportszervezete a városnak, de a lakossági korcsolyázás az ETO-t követő mintegy két évtizedben is rendkívül népszerű maradt a városi jégpályán.

Az 1980-as évek derekán a városi összefogásból Kiskút-ligeten épült műjégpálya új lehetőséget nyitott a sportág szerelmeseinek, így újra létrejöhetett a szervezett keretei a jégcsportoknak a városban. A lakossági szabadidős korcsolyázás immár több, mint 160 éve évről évre ezeket vonz a győri jégpályákra. Minden túlzás nélkül állíthatjuk, hogy a korcsolyázás hagyományosan a győriek egyik legkedveltebb sporttevékenysége ma is. A

korcsolyázás, a jégsporthoz tekintetében olyan sportkulturális emlékről, helyi (sport)értékről beszélünk, amely gyökerei az 1800-as évek végére nyúlnak vissza. Kevés olyan sportágunk van, amely gyökerei ilyen régre vezetnek vissza, amely ma is aktívan jelen van, és amely évről évre ennyi embert megmozgat a városban.

Az elmúlt 30 évben ennek a szellemi és sport-kulturális örökségnek az őrzője és továbbvivője a Győri ETO Hockey Club Sportegyesület és a Győri Jégsporthoz Alapítvány. A győriek évszázados álma valósult meg azzal, hogy 2020-ban átadásra került az ETO HC tulajdonában álló új győri jégcsarnok, amellyel – a meglévő kispálya és sátras edzőpálya mellett – a Nyugat-Dunántúli régió legnagyobb jéges sportközpontja jött létre. Az ETO HC a régió egyik legdinamikusabban fejlődő amatőr sportszervezete, Kiemelt Régiós Alközponti feladatokat is ellát az államilag elismert sportakadémiai rendszerben. A Győri Jégsporthoz Alapítvány immár közel három évtizede szakszerűen üzemelteti a városi jégpálya-részeket, illetve a városlakók és az adventi időszakban Győrbe látogatók ezrei által rendkívüli népszerűségnek örvendő Dunakapu téri időszakos jégpályát is. Szintén az Alapítvány szervezésében zajlik az immár hagyományosnak mondható városi OviKori program, amelyben évről évre győri gyermekek százai tanulnak meg korcsolyázni. Mindezek mellett az elmúlt években – a koronavírus, és a háborús gazdasági helyzet dacára is - is töretlen maradt a korcsolyázás hagyománya és népszerűsége a városban, évente átlagosan 40-50 ezer fő látogató veszi igénybe szabadidős sportolásra a Győri Jégsporthoz Központot.

Úgy vélem, hogy a több, mint másfél évszázados helyi sporthagyomány, a fenti tények, a jégsporthoz társadalmi hatása predesztinálja arra, hogy méltán bekerüljön a város elismert helyi értékei közé.

A fentiek alátámasztására tisztelettel kérem a bíráló grémiumot, részletesen tanulmányozzák át a több éves sport és helytörténeti kutatásom eredményeként készült, a győri jégsporthoz történetét részletesen feldolgozó nagy monográfiám kéziratát, amelyet szíves felhasználásukra jelen beadványomhoz is mellékelek.

8. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

A jég sportok története Győrött (1865-2025), kézirat (pdf. mellékelve jelen beadványhoz)

<https://www.gyorplusz.hu/gyor/az-ottevenyi-jegkiraly-es-a-gyori-korcsolyazas-kezdetei/>

<https://www.gyoriszalon.hu/index.php?mact=News.cntnt01.detail.0&cntnt01articleid=5761>

Gönczöl László, Győr-Moson-Sopron megye sport és olimpiatörténeti krónikája 1896-1945-ig, Győr Megyei Jogú Város Sportigazgatóság, Győr, 1995.

Bana József: Kísérlet a Győr városában működő vallásos egyesületek meghatározására (1737-1950 között), A Győri Egyházmegye Levéltár kiadványai. Források, feldolgozások 13. (Győr, 2011)

Győr Megyei Jogú Város Levéltára, rendeletek nyilvántartása, 1900/108. K.gy.; 1914/257. K.gy.; 1925/275. K.gy.; 1931/166,199. K.gy.; 1932/10,14,128. K.gy.; 1935/4 SK.III.;

Győr Megyei Jogú Város Levéltára, XXIII. 102/2.; 102/37. 1950.

Győr Megyei Jogú Város Levéltára, XXIII. 119a/48., 49. 1983.

Győr Megyei Jogú Város Levéltára, XXIII. 119a/55. 1985.

Győr Megyei Jogú Város Levéltára, XXIII. 119a/57. 1986.

Lévai György Pálmai József Puskás Csaba, RÁBA VASAS ETO – Az alakulástól napjainkig, 1979.

9. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés *m)* pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat
4. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról

Hozzájáruló nyilatkozat

Alulírott Nagy Ákos (szül: Tatabánya, 1978.05.02., an: Szebenyi Erzsébet, állandó lakcím: 9027 Győr, Török utca 32.) hozzájárulok az általam benyújtott javaslatban megadott adatok kezeléséhez, továbbá a benyújtott teljes dokumentáció, a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználásához.

Továbbá nyilatkozom, hogy a nem saját készítésű dokumentumok tekintetében az adott dokumentum tulajdonosa hozzájárult a térítésmentes szabad felhasználáshoz, mely magában foglalja a nyilvánosságra hozatalt a helyi értékek adminisztrációja, archiválása és népszerűsítése érdekében.

Győr, 2024. 05. 09.

Javaslattevő aláírása

Győri Értéktár
9021 Győr, Városháza tér 1.

Tárgy: Ajánlólevél

Tisztelt Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata,
Tisztelt Győri Értéktár,

A Magyar Curling Szövetség nevében ezúton szeretném támogatásomat kifejezni a Győri Jégsport helyi értéktárba történő felvételéhez.

Ismert számomra az a részletes kutatási anyag, amelyet az elmúlt években az egyesület egyik vezetője készített. Győr egyike volt szakszövetségünk alapító sportszervezeteinek, és jelenleg is aktív tagegyesületünk. A klub vezetői az elmúlt években a sportágunk érdekében jelentős értékkel bíró tevékenységet fejtettek ki, amelyet az idén külön díjjal is elismert szövetségünk vezetése. Az elmúlt években Győr az egyetemi curling egyik fellegrára, úttörője lett országosan, amely sportszakmai munkára a jövőben is nagyban számítunk.

A kutatási anyagban foglaltak az értékelésem szerint országosan is egyedülállóak, így a kezdeményezésüket támogatásra méltónak gondolom, és azt elfogadásra javaslom.

Budapest, 2024.09.06.

Tisztelettel:

Pomázi Gyula
Elnök

MAGYAR TESTNEVELÉSI
ÉS SPORTTUDOMÁNYI
EGYETEM
BUDAPEST

Sportmenedzsment Tanszék

Tanszékvezető: Prof. Dr. Géczi Gábor egyetemi
tanár
1123 Budapest, Alkotás u. 42-48., K1, A305
+36 1 488 1504
geczi.gabor@tf.hu

Győri Értéktár

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata

Tárgy: Támogató levél a Győri Jég sport helyi értéktárba történő felvételéről

Tisztelt Győr Városi Értéktár,

Ezúton fejezem ki támogatásomat abban a vonatkozásban, hogy a győri jég sport bekerülhessen a városuk értéktárába.

Mint azt sporttörténeti kutatások igazolják, az első Győri Korcsolyázó Egylet egyike volt a korabeli Magyarország olyan sportszervezeteinek, amelyek meghonosították a korcsolyázást, a jég sportokat. A jégkorong, illetve annak őse a jég labda a vidéki városok közül elsőként szintén Győrben mutatkozott be. Később a WP Vasas ETO több éven át résztvevője volt a magyar jégkorong bajnokságnak, sőt, vidék-bajnoki sikereket is magáénak tudhatott. A lakossági, rekreációs célú korcsolyázás is immár több, mint másfél évszázada igazolhatóan jelen van a városukban. Ennek a sporthagyománynak az továbbvivője és ápolója a Győri ETO Hockey Club Sportegyesület, amely kiemelt régiós alközponti feladatokat is ellát az államilag elismert sportakadémiai rendszerben.

Mindezek az álláspontom szerint predestinálnak arra, hogy - az egyébként országosan is figyelemre méltó sporthagyomány – bekerüljön a város deklarált értékei közé.

Budapest, 2024. 09. 04.

Tisztelettel:

Dr. Géczi Gábor

ISO 9001 minőségirányítási
rendszer szerint tanúsítva

Győri Értéktár

9021 Győr, Városháza tér 1.

Tárgy: A „Győri Jég sport” helyi értéktárba kerülésének támogatása

Tisztelt Győri Értéktár!

Mint arról önök is értesültek, az elmúlt években Nagy Ákos a Győri ETO HC ügyvezetője kiterjedt sport és helytörténeti kutatást végzett a korcsolyázás, a jég sportok helyi vonatkozásában. A kutatási anyagot megkaptam, azt részletesen áttanulmányoztam.

Úgy gondolom, hogy a győri jég sport 160 éves története önmagában is óriási helyi sporttörténeti értékkel bír, azt különösen ajánlom a figyelmükbe, hogy neves közéleti személyiségek – köztük Győr városának több korábbi polgármestere, valamint Egyetemünk gazdasági karának névadója, Kautz Gyula is – egykoron a győri jég sportok neves előremozdítói voltak.

Az érték fenntarthatóságát szavatolja az a tény, hogy napjainkban is rendkívül népszerű Győrben a rekreációs célú lakossági korcsolyázás, azt évről évre tízezrek veszik igénybe a Győri Jég sport Központban.

Egyetemünk fontos partnere a Győri ETO HC, amely jégkorongcsapatai évről évre kiváló eredményeket érnek el, 2023-ban Magyar Egyetemi és Főiskolai Országos Bajnok, és Andersen Liga bajnoki címet is ünnepelehtünk Győrben.

A fentiek alapján támogatom a „Győri Jég sport” városi értéktárba történő felvételét.

Sportbaráti üdvözlettel:

Dr. Gyömörei Tamás
vezető

Sport és Rekreációs Központ